

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 467/2018-75

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) o sťažnosti [REDAKČNÝ KOTVA], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Bröstl & Čentík s. r. o., Rázusova 1, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Alexander Bröstl, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018 a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 z 15. mája 2018, za účasti Okresného súdu Košice I takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KOTVA] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018 a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 z 15. mája 2018 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018 a uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 31 K 28/2017 z 15. mája 2018 zrušuje a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Košice I je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 390,50 € (slovom tristodevät'desiat eur a päťdesiat centov) na účet jej právnej zástupkyne Advokátskej kancelárii Brössl & Čentík s. r. o., Rázusova 1, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Brössl & Čentík s. r. o., Rázusova 1, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Alexander Brössl, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie z 2. mája 2018“) a uznesením okresného súdu sp. zn. 31 K 28/2017 z 15. mája 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie z 15. mája 2018“, spolu ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že 4. mája 2018 bolo sťažovateľke doručené uznesenie okresného súdu sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018, vydané v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze, ktorým bola sťažovateľka ustanovená za nového správcu konkurznej podstaty spoločnosti Rapid life.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že „dňa 7. mája 2018... oznámila Okresnému súdu Košice I existenciu zákonnej prekážky výkonu funkcie správcu a zároveň navrhla konajúcemu súdu jej odvolanie z funkcie, a to z dôvodov podľa § 4 ods. 2 písm. d) a h) zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch... v nadväznosti na § 42 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii...

Sťažovateľka existenciu zákonných dôvodov jej vylúčenia z výkonu správcovskej činnosti odôvodnila tým, že v súdnych konaniach voči úpadcovi ako advokátka zastupuje, resp. zastupovala viacerých veriteľov úpadcu, a to konkrétne:

a) [REDAKOVANÉ] - spor vedený Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn.: 16 C/186/2013;

b) [REDAKOVANÉ] - spor vedený Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn.: 4 C/179/2013;

c) [REDAKOVANÉ] - spor vedený Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn.: 11 C/52/2014;

d) [REDAKOVANÉ] - spor vedený Okresným súdom Trebišov pod sp. zn.: 2 C/165/2013;

e) [REDAKOVANÉ] - spor vedený Okresným súdom Nové Zámky pod sp. zn.: 13 C/184/2013;

pričom súdne konania špecifikované pod písmenom d) a e) doposiaľ neboli ukončené...

Sťažovateľka v podanom návrhu zároveň konajúcemu súdu uviedla, že sama eviduje voči úpadcovi viaceré pohľadávky, ktoré jej vznikli priznaním náhrady trov konania v konaniach špecifikovaných pod písmenami a) až c), v spojení s uzavretými zmluvami o poskytnutí právnych služieb.“

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že jej „dňa 16. mája 2018 bolo... doručené uznesenie Okresného súdu Košice I, z 15. mája 2018, sp. zn.: 31 K/28/2017, ktorým konajúci súd návrh sťažovateľky na jej odvolanie ako správcu konkurznej podstaty zamietol...

Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po preskúmaní namietaných dôvodov pre odvolanie správcu nemal za preukázanú existenciu niektorého z dôvodov uvedených

v zákone o správcoch, na základe ktorého by mal správca podstaty v predmetnom konkurznom konaní odvolať, resp. dôvodu, pre ktorý by bol správca vylúčený z výkonu správcovskej činnosti v danom konkurznom konaní...

Vo vzťahu k skutočnosti, že sťažovateľka zastupuje dvoch veriteľov úpadcu v súdnom konaní voči nemu súd uviedol, že nemá za to, že bol naplnený dôvod podľa § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch, keďže sťažovateľka v súdnych konaniach nevystupuje ako strana sporu, ale ako jej právny zástupca. K tomuto dôvodu vylúčenia súd zároveň uviedol, že vzhľadom na predpokladaný počet veriteľov úpadcu nemôžu byť záujmy dvoch klientov nad záujmami zvyšných veriteľov v predmetnom konkurznom konaní, pričom sťažovateľka mala podľa názoru súdu postupovať v súlade s § 17 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii...

Vo vzťahu k dôvodu vylúčenia podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch, súd uviedol, že ani v tomto prípade nie sú splnené dôvody na vylúčenie správcu, nakoľko podľa názoru súdu trovy konania boli priznané strane sporu, pričom advokát (sťažovateľka) je iba platobným miestom, na ktoré mali byť trovy konania uhradené.“

Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenia okresného súdu neprípustným spôsobom zasahujú do jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to z dôvodu, že

1) je arbitrárne;

2) nerešpektuje zákonnú podmienku pre vymenovanie správcu, ktorá sa „*musí zohľadňovať ex offo... sťažovateľka uvádza, že v čase svojho ustanovenia za správcu nespĺňala, a ani v súčasnosti nespĺňa požiadavky podľa osobitného predpisu v zmysle § 4 ods. 4 zákona o správcoch - a to predovšetkým požiadavku podľa § 148 ods. 4 písm. f) zákona o poisťovníctve a požiadavku odbornej spôsobilosti, keďže nemá žiadne skúsenosti s vykonávaním obdobnej funkcie, resp. prax v oblasti finančného trhu, čo mal Okresný súd Košice I pri jej ustanovení do funkcie správcu bez návrhu skúmať. Okresný súd Košice I sa však touto otázkou nezaoberal a uznesením z 2. mája 2018 ustanovil sťažovateľku za správca konkurznej podstaty úpadcu aj napriek absencii splnenia požiadaviek podľa osobitného predpisu.“*;

3) okresný súd v predmetnej veci postupoval formalisticky, keďže „... pristúpil k zjednodušujúcemu formalistickému postupu, že výpočet dôvodov zaujatosti správcu je taxatívny... že v prípade sťažovateľky neboli splnené podmienky jej vylúčenia podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch“. Podľa názoru sťažovateľky „bol naplnený dôvod pre jej vylúčenie z výkonu správcovskej činnosti vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch... zaujatosť sťažovateľky vyplýva jednak z existencie pohľadávky voči úpadcovi, ako aj zo skutočnosti, že sťažovateľka ako advokátka zastupuje klientov pri uplatňovaní ich pohľadávok voči úpadcovi“;

4) napadnuté uznesenia sú nedostatočne odôvodnené, keďže „Okresný súd... v odôvodnení uznesenia z 15. mája 2018, sp. zn. 31 K/28/2017 žiadnym spôsobom nerozvinul svoj názor o tom, že na advokáta, ako na zástupcu strany sporu sa nevzťahuje § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch, z akého dôvodu majú záujmy ostatných veriteľov prednosť pred veriteľmi, ktorých zastupuje sťažovateľka, a zároveň žiadnym spôsobom nekonfrontoval svoj názor o nemožnosti postúpenia budúcej pohľadávky s platnou právnou úpravou a ustálenou judikatúrou. V odôvodnení Uznesenia Okresného súdu Košice I z 2. mája 2018 zas absentuje akékoľvek vysporiadanie sa so skutočnosťami, namietanými sťažovateľkou v bode 13. až 16. tejto sťažnosti.“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky, [REDAKOVANÉ], so sídlom: [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Okresného súdu Košice I, z 02. mája 2018, sp. zn.: 31 K/28/2017 a uznesením Okresného súdu Košice I, z 15. mája 2018, sp. zn.: 31 K/28/2017, porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Košice I, z 2. mája 2018, sp. zn.: 31 K/28/2017 a uznesenie Okresného súdu Košice I, z 15. mája 2018, sp. zn.: 31 K/28/2017 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 390,05 € na účet Advokátskej kancelárie Brösl & Čentík s. r. o...

na číslo účtu (IBAN): [REDAKOVANÉ] do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 467/2018-14 z 15. augusta 2018 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie účastníci konania po predchádzajúcej výzve ústavného súdu oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Ústavný súd preto využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom sťažnosti a listín k nej pripojených dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Po predchádzajúcej výzve ústavného súdu sa k sťažnosti (podrobne) vyjadril predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 Spr V/554/2018 z 12. septembra 2018 (ďalej len „vyjadrenie predsedu okresného súdu“). Vyjadrenie predsedu okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 24. septembra 2018. V prvej časti svojho vyjadrenia predseda okresného súdu opísal priebeh predmetného konkurzného konania v období do ustanovenia sťažovateľky za správcu. Z popisu vyplýva, že sťažovateľka bola za správcu úpadcu ustanovená ako tretia v poradí (po predchádzajúcom oboch skôr ustanovených správcov). V tejto súvislosti sa vo vyjadrení predsedu okresného súdu uvádza:

„Dňa 27. 11. 2017 bol Okresnému súdu Košice I doručený návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka Rapid life životná poisťovňa, a. s...“

Vyššie uvedený návrh podal navrhovateľ [REDAKOVANÉ] ako nútený správca vymenovaný v súlade s menovacím dekrétom Národnej banky Slovenska zo dňa 14. 6. 2017...

Uznesením zo dňa 11. 1. 2018 č. k. 31 K/28/2017-1485 začal súd voči dlžníkovi konkurzné konanie...

Uznesením zo dňa 23. 1. 2018 č. k. 31 K/28/2017-1507 súd vyhlásil konkurz na majetok dlžníka: Rapid life životná poisťovňa, a. s... a za správcu ustanovil [REDACTED], so sídlom kancelárie: [REDACTED].

Uznesením zo dňa 6. 2. 2018 č. k. 31 K/28/2017-1574 návrh na odvolanie správcu podstaty zamietol z dôvodu, že správca podstaty [REDACTED] vo svojom návrhu ani v jeho doplnení žiadnym spôsobom nepreukázala, že by nespĺňala požiadavky odbornej spôsobilosti na výkon funkcie správcu v predmetnej konkurznej veci.

Dňa 26. 2. 2018 bolo tunajšiemu súdu doručené písomné podanie označené ako oznámenie správcu o zaujatosti správcu a návrh na odvolanie správcu z funkcie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, záväzkové vzťahy, ako aj osobné prepojenia a podnikateľskú minulosť, ktoré podrobne opísala správkyňa podstaty vo svojom oznámení o zaujatosti a v návrhu na odvolanie správcu podstaty Okresný súd Košice I dňa 6. 2. 2018 č. k. 31 K/28/2017-1630 odvolal správcu podstaty [REDACTED].. a ustanovil náhodným výberom pomocou programových a technických prostriedkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky nového správcu podstaty [REDACTED], so sídlom kancelárie, [REDACTED].

Dňa 8. 3. 2018 bolo súdu doručené písomné podanie od správcu podstaty [REDACTED] označené ako oznámenie zaujatosti správcu a návrh správcu na odvolanie z funkcie.

Uznesením zo dňa 20. 3. 2018 č. k. 31 K/28/2017-1678 návrh na odvolanie správcu podstaty tunajší súd zamietol z dôvodu, že v zmysle zákona o správcoch môže správca požiadať o odvolanie z funkcie v príslušnom konaní len z dôvodov uvedených v zákone o správcoch. Po preskúmaní dôvodov uvádzaným správcom podstaty v jeho návrhu na odvolanie súd nemal za preukázané, že tu niektorý z dôvodov uvedený v zákone o správcoch, na základe ktorého by mal byť správca v predmetnom konaní odvolaný resp. vylúčený.

Dňa 25. 3. 2018 bol zo strany správcu podstaty [REDACTED] doručený nový návrh na odvolanie správcu, v ktorom uviedol, že dňa 22. 3. 2018 z dôvodu dlhodobej nevoľnosti absolvoval lekárske vyšetrenia a bolo mu nariadené z dlhodobého hľadiska sa vyhýbať stresovým situáciám, odporúčaná práceneschopnosť a nutnosť stabilizácie jeho zdravotného stavu. Z predložených lekárskeho nálezov bolo zrejmé,

že z dlhodobého hľadiska ohľadom na ochorenie nemôže vykonávať funkciu správcu podstaty.

«Uznesením zo dňa 2. 5. 2018 č. k. 31 K/28/2017-1928 súd odvolal správcu podstaty [REDAKOVANÉ]... a ustanovil náhodným výberom pomocou programových a technických prostriedkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], so sídlom kancelárie: [REDAKOVANÉ].“

V ďalšej časti svojho vyjadrenia predseda okresného súdu popisuje námietky, ktoré formulovala sťažovateľka proti svojmu ustanoveniu do funkcie správcu úpadcu vo svojom podaní doručenom okresnému súdu 7. mája 2018, označenom ako „Oznámenie o zákonnej prekážke vo výkone funkcie správcu a návrh na odvolanie“. Predseda okresného súdu v tejto súvislosti uvádza, že sťažovateľka s poukazom na svoju povinnosť vyplývajúcu z § 4 ods. 1 zákona o správcoch oznámila, „... že je z výkonu funkcie správcu úpadcu vylúčený pre zákonné dôvody, uvedené v ust. § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch ako aj pre dôvod uvedený v ust. § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky, sp. zn. 16 C/186/2013 proti úpadcovi zastupuje klientku [REDAKOVANÉ]. Súd rozsudkom č. k. 16 C/186/2013-401 priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktoré vyčíslil podaním zo dňa 12. 10. 2017 a ktoré predstavujú jeho pohľadávku voči úpadcovi vo výške 606,29 EUR v zmysle Zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo dňa 19. 07. 2013, čl. II bod 5 zmluvy. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky, sp. zn. 4 C/179/2013 proti úpadcovi zastupuje klientku [REDAKOVANÉ]. Súd rozsudkom č. k. 4 C/179/2013-276 priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Trovy konania vyčíslil podaním zo dňa 21. 06. 2017 a suma 1.122,35 EUR predstavuje jeho pohľadávku voči úpadcovi, v zmysle Zmluvy o právnej pomoci z 19. 07. 2013, čl. II bod 5. Je teda veriteľom úpadcu. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice-okolie, sp. zn. 11 C/52/2014 proti úpadcovi zastupuje klienta [REDAKOVANÉ]. Súd mu rozsudok, č. k. 11 C/52/2014-115 zo dňa 05. 12. 2017 doručil do elektronickej schránky dňa 30. 04. 2018. Týmto rozsudkom boli priznané trovy konania vo výške 100 %, ktoré vyčíslil a suma 478,56 EUR predstavuje pohľadávku voči úpadcovi. V zmysle Zmluvy uzavretej s klientom čl. II bod 5, táto pohľadávka predstavuje jeho pohľadávku voči úpadcovi. V konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov,

sp. zn. 2 C/165/2013 zastupuje klientku [REDAKOVANÉ] v konaní proti úpadcovi. V konaní vedenom na Okresnom súde v Nových Zámkoch, sp. zn. 13 C/184/2013 zastupuje klientku [REDAKOVANÉ] proti úpadcovi. Konanie nie je ukončené, v prílohe predkladá súdu posledné rozhodnutie, ktoré mu bolo doručené z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Správca podstaty ďalej uviedol, že ako vyplýva z uvedených skutočností, je veriteľom úpadcu a má voči nemu pohľadávku vo výške 2.207,20 EUR. Zároveň je s úpadcom od roku 2013 v súdnom konaní, teda posledných 5 rokov sa sporí s úpadcom. Existenciu zákonných prekážok, pre ktoré je vylúčený z výkonu funkcie správcu úpadcu preukazuje a bez odkladu informuje súd tak, ako mu to ukladá zákon. Zároveň si dovoľuje požiadať súd, aby ho zbavil funkcie správcu z dôvodu jeho zaujatosti a zákonných prekážok, pre ktoré je vylúčený...“.

Okresný súd v reakcii na návrh sťažovateľky na jej odvolanie z funkcie správcu uviedol, že „... v zmysle zákona o správcoch môže správca požiadať o odvolanie z funkcie v príslušnom konaní podľa osobitného predpisu (ZKR) len z dôvodov uvedených v zákone o správcoch. Po preskúmaní dôvodov uvádzaných správcom podstaty v jeho návrhu na odvolanie súd nemá za preukázané, že je tu niektorý z dôvodov uvedených v zákone o správcoch, na základe ktorého by mal správca podstaty v predmetnom konkurznom konaní odvolať, resp. že by bol vylúčený z výkonu správcovskej činnosti v danom konaní. Súd ďalej skúmal návrh správcu a zistil, že správca podstaty zastupuje ako advokát dvoch klientov, ktorí sú v spore s úpadcom, a to [REDAKOVANÉ], čo vyplýva z predloženého plnomocenstva zo dňa 13. 08. 2013, Návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 27. 08. 2013 spolu s prílohami a predvolania na pojednávanie na deň 19. 01. 2018 a [REDAKOVANÉ], čo vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 7 Cdo/4/2016-266 zo dňa 01. 02. 2017. Na základe uvedeného má súd za to, že nie je naplnený dôvod podľa ust. § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch, a teda že správca je v spore s úpadcom, nakoľko tento vystupuje v daných sporoch ako advokát, nie ako strana sporu. Súd k danému tiež uvádza, že predpokladaný počet veriteľov v danom konkurznom konaní je takmer 15.000, čo vyplýva zo zoznamu záväzkov priloženom k návrhu na vyhlásenie konkurzu, a preto nemôžu byť záujmy dvoch klientov, v danom prípade klientov ktorých zastupuje ustanovený správca ako advokát nad záujmami zvyšných takmer

15.000 veriteľov v predmetnom konkurznom konaní. V záujme veriteľov je predovšetkým riadny priebeh konkurzného konania, zvolanie a uskutočnenie 1. schôdze veriteľov, zisťovanie a popieranie pohľadávok, zisťovanie a spisovanie majetku a ďalšie úkony vyplývajúce zo zákona. Súd taktiež poukazuje na ust. § 17 ods. 1 zákona o advokácii, ktorý ukladá povinnosť advokátovi, ktorému vo výkone advokácie bráni akákoľvek prekážka, čo v danom prípade ustanovenie za správcu podstaty v predmetnom konkurznom konaní, kde počet veriteľov je takmer 15.000 prekážkou je, aby v prípade, ak neurobí iné opatrenia na ochranu práv alebo záujmov svojho, resp. svojich klientov, bezodkladne, najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, keď takáto prekážka vznikla, po dohode s iným advokátom ustanovil ho za svojho zástupcu. Správca podstaty poukazuje vo svojom návrhu aj na skutočnosť, že je veriteľom úpadcu, a to z dôvodu že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 16 C/186/2013-401 v konaní, v ktorom zastupuje klienta, boli priznané trovy konania jeho klientovi v plnom rozsahu a zároveň poukazuje na čl. II bodu 5 Zmluvy po poskytovaní právnych služieb. Uvedené skutočnosti správca uvádza aj pri ďalších svojich klientoch, a to v prípade klientky [REDAKOVANÉ], ktorej boli rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 4 C/179/2013-279 priznané trovy konania v plnom rozsahu a v prípade klienta [REDAKOVANÉ], ktorému boli rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 11 C/52/2014-115 priznané trovy konania v plnom rozsahu. Dňa 12. 05. 2018 predložil súdu aj uznesenie Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 16 C/186/2013-407 zo dňa 17. 01. 2018, v ktorom súd zaviazal žalovaného (úpadcu) zaplatiť žalobkyni (klientke správcu podstaty) titulom náhrady trov konania 693,79 EUR. Súd v predmetnom rozhodnutí taktiež uviedol, že prijímateľom náhrady trov je [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], advokátka, so sídlom: [REDAKOVANÉ], teda súčasný správca podstaty úpadcu. Po preskúmaní listinných dôkazov súd zistil, že trovy konania, ktoré uvádza správca podstaty, priznané vyššie uvedenými rozsudkami a uznesením, boli priznané jeho klientom, v daných konaniach vystupujúcim ako žalobcovia, a nie priamo správcovi podstaty ako advokátovi. Rovnako ako vyplýva z uznesenia Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 16 C/186/2013-407 zo dňa 17. 01. 2018, súd zaviazal na náhradu trov konania žalovaného (úpadcu), ktorý je povinný zaplatiť náhradu trov klientke terajšieho správcu podstaty, pričom prijímateľom má byť správca podstaty. Náhradu trov konania možno priznať iba účastníkovi (nie advokátovi). Advokát nie je účastníkom konania, ani pokiaľ ide

o rozhodovanie o trovách právneho zastúpenia. Z uvedeného vyplýva, že v predmetných konaniach bol účastník zastúpený advokátom a bola mu prisúdená náhrada trov konania, účastník, ktorý bol zviazaný, je povinný ju zaplatiť na účet advokáta, pričom advokát predstavuje tzv. platobné miesto náhrady trov konania. Zmluva o poskytovaní právnych služieb, ktorú uzatvoril s klientmi v čl. II bode 5 uvádza, že v prípade priznania náhrady trov konania súdom mandantovi (v danom prípade klientovi správcu podstaty), tieto dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým boli priznané prechádzajú na mandatára (v danom prípade na správcu podstaty). Súd k uvedenému uvádza, že prípadné vzájomné nároky sú vnútorným vzťahom advokáta a klienta (účastníka), tým pádom nezakladajú správcovi podstaty postavenie veriteľa úpadcu. Súd vo vzťahu k predloženým Zmluvám o poskytovaní právnych služieb poukazuje aj na zásadu súkromného práva „Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet (nikto nemôže na iného previesť viac práva, ako sám má)“, pričom z predmetných zmlúv vyplýva, že tieto boli podpísané ešte pred rozhodnutím jednotlivých súdov o priznaní nároku na náhradu trov konania.“.

Po sumarizácii popísaných skutkových zistení okresný súd formuloval k návrhu sťažovateľky na jej odvolanie z funkcie správcu nasledujúce závery:

„Vzhľadom na vyššie uvedené a citované zákonné ustanovenia s poukazom na počet veriteľov v predmetnom konkurznom konaní a s poukazom na ich záujmy, teda aby predmetné konkurzné konanie malo riadny priebeh v zmysle zákona, súd rozhodol uznesením zo dňa 15. 05. 2018, č. k. 31 K/28/2017-2015 tak, že návrh na odvolanie správcu podstaty zamietol...“

Podľa ust. § 40 ods. 1 ZKR, správcu v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením; za správcu môže ustanoviť len osobu zapísanú do zoznamu správcov...

Vygenerovanie správcu sa uskutočňuje v súlade s ust. čl. 12 ods. 4 Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2/2006 o postupe súdov pri zverejňovaní agendy v konkurznom konaní.

Podľa ust. § 20 ods. 1 zákona o správcoch, zoznam správcov je verejný zoznam zákonom ustanovených údajov o správcoch. Zoznam správcov vedie ministerstvo.

Podľa ust. § 20a zákona o správcoch, ak osobitný predpis ustanovuje, že správcu súd ustanoví na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom...

Podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch, ak ide o banku, inštitúciu elektronických peňazí, obchodníka s cennými papiermi, správcovskú spoločnosť, poisťovňu, zaistovňu, dôchodkovú správcovskú spoločnosť, doplnkovú dôchodkovú spoločnosť alebo o pobočku obdobnej zahraničnej finančnej inštitúcie, správca je vylúčený z výkonu správcovskej činnosti aj vtedy, ak nespĺňa požiadavky podľa osobitného predpisu na správcu pre výkon nútenej správy.

Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia Okresný súd Košice I... k ustanoveniu správcu konkurznej podstaty dochádza rozhodnutím súdu - uznesením po tom, ako bol správca zákonným sudcom alebo ním povereným vyšším súdnym úradníkom vygenerovaný pomocou tzv. generátora, ktorý je prístupný v dotknutom konkurznom spise v aplikácii súdny manažment, a ktorý spravuje MS SR, a to na základe ust. čl. 12 ods. 4 Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2/2006 o postupe súdov pri zverejňovaní agendy v konkurznom konaní. Generátor spravovaný MS SR má pritom zohľadňovať zákonom predpokladané situácie, pričom dotknutých správcov by mal vyberať náhodným výberom len zo Zoznamu správcov, ktorý vedie MS SR, ktoré v pôsobnosti orgánu štátnej správy vo výkone správcovskej činnosti na základe zákona o správcoch zodpovedá za jeho obsah ako aj za spôsobilosť osôb zapísaných do zoznamu správcov, kým sa nepreukáže opak.

Podľa ust. § 3 ods. 10 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch..., súdy sú povinné používať pri výkone súdnictva, najmä pri pridelení a prerozdeľovaní vecí, vedení súdnych registrov a vyhotovovaní rozhodnutí a iných písomností programové a technické prostriedky schválené ministerstvom.

Z uvedeného vyplýva, že súd pri ustanovovaní správcu konkurznej podstaty, hoci aj náhodným výberom nie je oprávnený zasahovať do Zoznamu správcov.

Súd pri ustanovovaní správcu svojim rozhodnutím, pokiaľ nejde o ustanovenie správcu, ktorého si zvolí schôdza veriteľov, postupuje v súlade so ZKR, zákonom o správcoch a ust. čl. 12 ods. 4 Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2/2006 o postupe súdov pri zverejňovaní agendy v konkurznom konaní a prostredníctvom

tzv. generátora spravovaného MS SR vygeneruje náhodným výberom správcu, pri ktorom aplikovaním prezumpcie správnosti zapísaných údajov do zoznamu správcov predpokladá, že generátorom vygenerovaný správca spĺňa zákonom požadované predpoklady na výkon správcovskej činnosti až do momentu, kedy sa súd nedozvie a nemá zjavne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný opak.“

Aplikujúc uvedené všeobecné východiská pre ustanovovanie správcov na ustanovenie sťažovateľky za správcu úpadcu, okresný súd vo svojom vyjadrení ďalej uvádza: *«V prípade konkurzu úpadcu Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze... súd pri vyhlásení konkurzu reflektoval skutočnosť, že úpadcom je subjekt - poisťovňa, a teda, že generovaný a následne ustanovený správca má spĺňať oproti tzv. „bežným konkurzom“ aj podmienku definovanú ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch, a preto, aby súd zabezpečil riadny priebeh konkurzného konania s akcentom aj na zásadu právnej istoty všetkých potenciálnych účastníkov konkurzného konania požiadal súd prostredníctvom zákonného sudcu MS SR listom zo dňa 15. 01. 2018, ktorý bol doručený MS SR dňa 16. 1. 2018; o informáciu, či Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako orgán štátnej správy vo výkone správcovskej činnosti, ktorý zároveň vedie zoznam správcov, vie súdu poskytnúť informáciu, ktorý zo správcov podstaty zapísaných do zoznamu správcov vedenom ministerstvom spĺňa vyššie zákonné požiadavky podľa ust. § 4 ods. 4 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch... v spojení s ust. § 148 ods. 3, 4 a 5 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve... MS SR na uvedenú žiadosť súdu odpoveď neposlalo, preto súd mal za to, že správcu, ktorého vygeneruje generátor spravovaný MS SR vyberie náhodným výberom aj v prípade konkurzného konania dlžníka Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze takého správcu, ktorý spĺňa všetky zákonné požiadavky na výkon funkcie správcu.*

Vzhľadom na uvedené, súd preto vôbec nemal pochybnosť o tom, či vygenerovaný správca [REDAKOVANÉ] spĺňa alebo nespĺňa okrem iného v danom prípade aj požiadavku definovanú v ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch.

Nakoľko tu v čase vygenerovania a ustanovenia správcu [REDAKOVANÉ] do funkcie správcu konkurznej podstaty spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že tento správca nespĺňa zákonom požadované predpoklady na výkon správcovskej funkcie, resp. neboli tu v tom čase

predmetné pochybnosti, súd v rozhodnutí, ktorým ustanovil [REDACTED] do funkcie správcu konkurznej podstaty, t. j. v uznesení zo dňa 02. 05. 2018, č. k. 31 K/28/2017-1928 nemusel nijak zvlášť odôvodňovať to, prečo správca [REDACTED] spĺňa jednotlivé zákonom požadované podmienky pre výkon správcovskej činnosti.

Treba poukázať, že obsahom návrhu [REDACTED] na odvolanie z funkcie správcu v predmetnom konkurznom konaní, ktorý bol doručený súdu dňa 07. 05. 2018 a ani jeho doplnením doručeným súdu dňa 12. 05. 2018 nebola teraz v ústavnej sťažnosti tvrdená prekážka podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch, preto ňou namietané skutočnosti v bode 13 až 15 v spojení s vyššie uvedenou prezumpciou správnosti nemôžu mať za následok arbitrárnosť ani jedného z oboch napadnutých rozhodnutí Okresného súdu Košice I, a teda v danom spojení s ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch ani akékoľvek iné porušenie ústavných práv sťažovateľa.

V prípade, ak ustanovený správca teraz tvrdí, že tieto predpoklady podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch nespĺňa, nič mu nebráni v tom, aby podal nový návrh na odvolanie z funkcie správcu, pričom uvedené je v zmysle ust. § 3 ods. 7 zákona o správcoch dokonca povinný urobiť, pričom súd poukazuje, že takýto návrh ustanovený správca v predmetnom konaní doposiaľ nepodal, a teda možno mať odôvodnenú pochybnosť o tom, či ním tvrdené skutočnosti v ústavnej sťažnosti o nespĺňaní predpokladov podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch navyše bez podloženia akýmkoľvek relevantným dôkazom nie sú len a výlučne len účelovým tvrdením. Súd navyše tohto správcu z uvedeného dôvodu podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch ani ex offi neodvolal, nakoľko doposiaľ má zo súdneho spisu za preukázané, že ustanovený správca [REDACTED] v súlade s ust. § 3 ods. 2 zákona o správcoch v časti ustanovenia, ktoré ukladá správcovi povinnosť požiadať o pomoc odborníka, ak ustanovený správca nemá potrebné skúsenosti alebo odborné vedomosti na riadne vykonanie niektorého úkonu správcovskej činnosti, o takúto pomoc aj reálne požiadal, o čom svedčí nachádzajúca sa v súdnom spise na č. l. 2058 - 2062 Zmluva o spolupráci podľa ust. § 3 ods. 2 zákona o správcoch s druhou zmluvnou stranou označenou ako „spolpracujúci správca“ [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], pričom uvedená zmluva nevyklučuje spoluprácu za účelom spĺňania predpokladov podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch a zároveň súd nemá odôvodnenú a preukázanú pochybnosť o tom, že ani spolupracujúci správca [REDACTED].

██████████ uvedené predpoklady podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch nespĺňa; a preto, ak by sa aj v predmetnom konkurznom konaní po získaní relevantných dôkazov ustálilo, že ██████████ nespĺňa predpoklady definované v ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch samostatne, ešte stále sa predpokladá, že tieto podmienky splňa, a to v spojení s ust. § 3 ods. 2 zákona o správcoch a v spojení s predmetnou Zmluvou o spolupráci, až kým sa relevantne nepreukáže opak...

Z písomného podania správcu podstaty ██████████ doručeného súdu dňa 7. 5. 2018 vyplýva „... Zároveň som s úpadcom od roku 2013 v súdnom konaní, teda posledných 5 rokov sa sporím s úpadcom.“ nijakým spôsobom bližšie nepreukázala, t. j. nedoručila súdu žiadny relevantný dôkaz o tom, že sťažovateľka je s dlžníkom Rapid life životná poisťovňa, a. s. v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor...

Z uvedeného je preto zrejmé, že súd tu v čase po podaní návrhu na odvolanie z funkcie doručenom súdu dňa 07. 05. 2018 a ani neskôr nemá doposiaľ preukázané, že sťažovateľka, ██████████, správca konkurznej podstaty úpadcu Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze je s dlžníkom v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor.

Výkon funkcie správcu konkurznej podstaty je zároveň z povahy konkurzného konania a celého tohto procesu tzv. „generálnej exekúcie“ výkonom vo verejnom záujme; a teda práve z tohto dôvodu výkon funkcie správcu má v otázke stretu záujmov advokát - správca prednosť pred výkonom povolania advokáta, zastupujúceho zanedbateľný počet klientov, ktorí sú zároveň v spore s dlžníkom, ktorého veritelia niekoľko tisíc násobne prevyšujú počet týchto klientov. Z uvedeného vyplýva, že práve sťažovateľka nesprávne interpretuje jednotlivé ustanovenia zákona o správcoch v spojení so ZKR v kontexte ustanovení zákona o advokácii a tieto vykladá výlučne vo svoj prospech, aby sa tak vyhla výkonu funkcie správcu v predmetnom konkurznom konaní. Uvedené úvahy sťažovateľky sa nanajvýš javia ako zneužitie práva.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd konštatuje, že odôvodnenie uznesenia Okresného súdu Košice I zo dňa 15. 05. 2018, sp. zn. 31 K/128/2017-2015 je jasné, zreteľné a presvedčivé a vychádza zo skutkového stavu, ktorý súd v čase konania a rozhodovania o návrhu správcu na odvolanie z jeho funkcie zistil a mal preukázaný. Pokiaľ správca tvrdí, že sú tu dôvody na jeho odvolanie z funkcie preto, že nespĺňa niektoré zo zákonných

podmienok, je povinný o tejto skutočnosti informovať konajúci súd, ktorému však pre riadne zistenie skutočného stavu veci je povinný predložiť aj prípadné listinné dôkazy, ktoré ním popísaný skutkový stav jednoznačne preukáže, čím sa zabezpečí právna istota všetkých dotknutých subjektov predmetného konkurzného konania, okrem samotného správcu najmä veriteľov úpadcu, ako aj samotného dlžníka.»

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení odkazuje aj na stanovisko zákonného sudcu v predmetnej konkurznej veci z 5. septembra 2018. Zákonný sudca vo svojom stanovisku po podrobnom uvedení doterajšej genézy predmetného konkurzného konania zdôrazňuje, že zotráva na odôvodnení napadnutých uznesení, pričom vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutými uzneseniami okresného súdu okrem iného uvádza:

«... a) sťažovateľka vo svojom návrhu na odvolanie z funkcie správcu v predmetnej veci, ktoré bolo súdu doručené dňa 07. 05. 2018... osobitne v bodoch 1.) až 5.) uvádza, že v označených súdnych konaniach zastupuje ako advokátka menovaných klientov, na strane druhej predmetného podania zároveň navyše konštatuje, že „Ako vyplýva z uvedených skutočností, som veriteľom úpadcu a mám voči nemu pohľadávku vo výške 2 207,20 €. Zároveň som s úpadcom od roku 2013 v súdnom konaní, teda posledných 5 rokov sa sporím s úpadcom.“ . Na základe uvedených tvrdení vyvodila sťažovateľka dôvod svojho vylúčenia z výkonu správcovskej činnosti podľa ust. § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch, podľa ktorého je správca je vylúčený z výkonu správcovskej činnosti vždy, ak je s dlžníkom v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor. Zo sťažovateľkinho podania doručeného súdu dňa 07. 05. 2018 vyplýva, že vo vymenovaných súdnych sporoch zastupuje svojich klientov ako splnomocnená advokátka, čo zároveň vyplýva aj z predložených listinných dôkazov - fotokópii súdnych rozhodnutí, príp. zo zmlúv o poskytovaní právnych služieb. Avšak sťažovateľkou tvrdené skutočnosti v podaní doručenom súdu dňa 07. 05. 2018, t. j. „Zároveň som s úpadcom od roku 2013 v súdnom konaní, teda posledných 5 rokov sa sporím s úpadcom“ nijakým spôsobom bližšie nepreukázala, t. j. nedoručila súdu žiadny relevantný dôkaz o tom, že sťažovateľka je s dlžníkom Rapid life životná poisťovňa, a. s., v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor. Navyše nepreukázala ani to, či je medzi nimi dvoma vôbec nejaký spor,

a dokonca ani neuviedla o aký spor by malo ísť. Ak by aj sťažovateľka dedukovala, že na základe ňou predložených Zmlúv o poskytovaní právnych služieb, najmä na základe ust. čl. II bod 5 týchto zmlúv sa stala právoplatnosťou dotknutých súdnych rozhodnutí, ktorými bol jej klientom priznaný nárok na náhradu trov konania veriteľom dlžníka, tak ani o tejto skutočnosti, že je v spore s dlžníkom nepredložila žiadny dôkaz - v danom prípade napr. právoplatné rozhodnutie súdu v dotknutých konaniach, o pristúpení prípadne vstúpení sťažovateľky do konania v časti konania o určení výšky trov konania. Z uvedeného je preto zrejmé, že súd tu v čase po podaní návrhu na odvolanie z funkcie doručenom súdu dňa 07. 05. 2018 a ani neskôr nemá doposiaľ preukázané, že sťažovateľka, [REDACTED], správca konkurznej podstaty úpadcu Rapid life životná poisťovňa, a. s., v konkurze je s dlžníkom v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí (bod 19), že súdom uplatnený výklad § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch je formalistický, a súd sa pri jeho interpretácii zameral výlučne na jeho gramatické znenie a absolútne opomenul jeho účel, ktorým by podľa názoru sťažovateľky malo byť precizovanie situácií, v ktorých sa prezumuje zaujatosť správcu, tu súd uvádza, že znenie ustanovenia § 4 ods. 2 písm. h) je jasné, zreteľné a nijakým spôsobom nemožno mať pochybnosť o zámere zákonodarcu, ktorý podmienku vylúčenia správcu z výkonu správcovskej činnosti definoval výlučne vo vzťahu reálneho sporu dvoch subjektov - osoby správcu a osoby dlžníka. V danom prípade advokát len vykonáva svoju zárobkovú činnosť, za vykonanie ktorej mu vzniká nárok na odmenu, a to bez ohľadu na to, či v spore je úspešný klient, ktorého zastupuje, alebo dlžník. A navyiac, ako súd poukázal vo svojom rozhodnutí zo dňa 15. 05. 2018, sp. zn. 31 K/28/2017-2015 na ust. § 17 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, podľa ktorého v prípade, ak bráni advokátovi, ktorý vykonáva advokáciu samostatne, vo vykonávaní advokácie akákoľvek prekážka a ak neurobí iné opatrenia na ochranu práv alebo záujmov svojho klienta, je povinný bezodkladne, najneskôr do jedného mesiaca odo dňa, keď takáto prekážka vznikla, po dohode s iným advokátom ustanoviť ho za svojho zástupcu. V predmetnom konkurznom konaní má súd za to, že jednoznačne došlo k vzniku prekážky podľa § 17 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, pričom v danom prípade je zákonným riešením práve to, že takýto advokát po dohode s iným advokátom ustanoví tohto za svojho zástupcu. Výkon funkcie správcu konkurznej podstaty je zároveň z povahy konkurzného konania a celého tohto procesu

tzv. „generálnej exekúcie“ výkonom vo verejnom záujme; a teda práve z tohto dôvodu výkon funkcie správcu má v otázke stretu záujmov advokát - správca prednosť pred výkonom povolania advokáta, zastupujúceho zanedbateľný počet klientov, ktorí sú zároveň v spore s dlžníkom, ktorého veritelia niekoľko tisíc násobne prevyšujú počet týchto klientov. Z uvedeného vyplýva, že práve sťažovateľka nesprávne interpretuje jednotlivé ustanovenia zákona o správcoch v spojení so ZKR v kontexte ustanovení zákona o advokácii a tieto vykladá výlučne vo svoj prospech, aby sa tak vyhla výkonu funkcie správcu v predmetnom konkurznom konaní. Uvedené úvahy sťažovateľky sa nanajvýš javia ako zneužitie práva.

b) sťažovateľka vo svojom návrhu na odvolanie z funkcie správcu v predmetnej veci, ktoré bolo súdu doručené dňa 07. 05. 2018... osobitne uviedla sumy, ktoré boli na podklade súdnych rozhodnutí určené ako výška priznanej náhrady trov konania v jednotlivých označených a listinnými dôkazmi doložených sporoch klientov advokátky, ako sťažovateľky, ktoré ako sama sťažovateľka tvrdí, predstavujú jej pohľadávku voči dlžníkovi, ktorá jej mala vzniknúť na základe čl. II bod 5 jednotlivých Zmlúv o poskytovaní právnych služieb momentom... právoplatnosti súdnych rozhodnutí, na základe ktorých bol jej klientom priznaný nárok (bez určenia výšky) na náhradu trov konania. V prvom rade súd poukazuje na formuláciu ust. čl. II bod 5 jednotlivých Zmlúv o poskytovaní právnych služieb..., o ktorom sťažovateľka tvrdí, že predstavuje dohodu medzi klientom a ňou ako advokátkou o postúpení budúcich pohľadávok jej klienta titulom priznanej náhrady trov konania v súvisiacom spore. Predmetné ustanovenie z týchto zmlúv znie: „V prípade priznania náhrady trov konania súdom Mandantovi; tieto dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým boli priznané prechádzajú na Mandatára“. Z citovaného znenia nie je vôbec zrejmé, či na mandatára, t. j. advokáta [REDACTED] prechádzajú práva alebo povinnosti z trov konania, t. j., z formulácie „tieto“ vyplýva, že trovy prechádzajú na mandatára, ale nie je zrejmé, či prechádzajú na mandatára vo forme práva na náhradu trov konania, alebo vo forme pristúpenia k záväzku nahradiť trovy konania. Ak by však aj došlo k ustáleniu, že takýmito zmluvami prešiel nárok na náhradu trov konania - právo na peňažné uspokojenie na sťažovateľku, táto skutočnosť ešte sama o sebe neznamená, že sťažovateľka spĺňa podmienku vylúčenia výkonu správcovskej činnosti podľa ust. § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch z dôvodu, že je veriteľom dlžníka. V danom prípade mala sťažovateľka vo svojom návrhu na odvolanie

z funkcie jasne a bez akýchkoľvek pochybností uviesť, že pohľadávka, ak sťažovateľke vznikla a právo z tejto prislúcha práve sťažovateľke voči dlžníkovi Rapid life životná poisťovňa, a. s, v konkurze stále existuje. V prípade ak by takáto pohľadávka v čase podania návrhu správcu na jeho odvolanie z funkcie už neexistovala, podmienka vylúčenia výkonu správcovskej činnosti podľa ust. § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch by tu už nebola. Ak by teda zmienená pohľadávka, ktorú mala nadobudnúť sťažovateľka ňou opísaným postupom mala stále existovať, a teda trval by tu dôvod jej vylúčenia ako správcu v predmetnej konkurznej veci, v tejto súvislosti mala súdu preukázať, že v čase ňou predpokladaného vzniku pohľadávky - t. j. momentom nadobudnutia právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorým jej klientovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania podala súdu, ktorý rozhodoval následne o výške týchto trov návrh na pristúpenie resp. návrh na vstup do predmetného sporu, zároveň tak mala predložiť aj prípadne rozhodnutie súdu v predmetnej sporovej veci, ktorým by jej pristúpenie alebo vstup do konania pripustil alebo nie. Na základe takýchto listinných dôkazov by bolo možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť, či sťažovateľka v predmetnom konkurznom konaní z daného dôvodu vylúčená z výkonu činnosti správcu je alebo nie je. Sťažovateľka taktiež nepreukázala, či a kedy postupca - dotknutý klient sťažovateľky oznámil dlžníkovi postúpenie pohľadávky, čo je dôležité pre posúdenie napr. tej skutočnosti, či nedošlo k zániku postúpenej pohľadávky napr. započítaním podľa ust. § 529 alebo 530 Občianskeho zákonníka.

Okresný súd Košice I preto pri posudzovaní návrhu sťažovateľky ako správcu na jeho odvolanie z funkcie z dôvodu prekážky podľa ust. § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch nemal úplne a dostatočne preukázané skutkové okolnosti tvrdené sťažovateľkou, t. j. v prvom rade, či sa vôbec veriteľom dlžníka stala, a v prípade, ak by bolo jednoznačne preukázané, že veriteľom dlžníka sa stala, či pohľadávka v čase podania jej návrhu na odvolanie z funkcie správcu stále existovala. Ak takýto dôvod predsa existuje, nič nebráni správcovi, aby podal nový návrh na odvolanie z funkcie hoci aj pre ten istý dôvod, pri čom však je potrebné, aby ním tvrdené skutočnosti boli riadne preukázané, aby tak neexistovali pochybnosti o účelovosti tvrdení správcu, ktorý o sebe tvrdí, že nespĺňa tie ktoré podmienky na výkon správcovskej činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd konštatuje, že odôvodnenie uznesenia Okresného súdu Košice I zo dňa 15. 05. 2018, sp. zn. 31 K/28/2017-2015 je v súlade

s ust. § 196 ZKR, ust. § 236 CSP, a ust. § 234 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 220 ods. 2 CSP. Súd má za to, že dané odôvodnenie je jasné, zreteľné a presvedčivé a vychádza zo skutkového stavu, ktorý súd v čase konania a rozhodovania o návrhu správcu na odvolanie z jeho funkcie zistil a mal za preukázaný. Pokiaľ správca tvrdí, že sú tu dôvody na jeho odvolanie z funkcie preto, že nespĺňa niektoré zo zákonných podmienok, je povinný o tejto skutočnosti informovať konajúci súd, ktorému však pre riadne zistenie skutočného stavu veci je povinný predložiť aj prípadné listinné dôkazy, ktoré ním popísaný skutkový stav jednoznačne preukážu, čím sa zabezpečí právna istota všetkých dotknutých subjektov predmetného konkurzného konania, okrem samotného správcu najmä veriteľov úpadcu, ako aj samotného dlžníka.»

Ústavný súd v súvislosti s prípravou rozhodnutia vo veci samej prípisom zo 16. októbra 2018 požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), aby sa vyjadrilo, či ako orgán štátnej správy pre výkon správcovskej činnosti, ktorý zároveň vedie aj zoznam správcov, môže ústavnému súdu poskytnúť informáciu o tom, ktorí zo správcov zapísaných do zoznamu správcov spĺňajú zároveň aj zákonné požiadavky podľa § 4 ods. 4 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správcoch“) v spojení s § 148 ods. 3, 4 a 5 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“).

Ministerstvo spravodlivosti reagovalo na žiadosť ústavného súdu v liste z 29. októbra 2018 č. 46990/2018/152/SKP, ktorý bol ústavnému súdu doručený 7. novembra 2018. Vo vyjadrení ministerstva spravodlivosti sa okrem iného uvádza, že „... žiadnym spôsobom neeviduje, ktorí zo správcov zapísaných do zoznamu správcov vedenom ministerstvom v zmysle § 20 zákona č. 8/2005 Z. z... zároveň spĺňajú zákonné predpoklady na účely výkonu nútenej správy v zmysle ust. § 148 ods. 3, 4 a 5 zákona o poisťovníctve.

Pokiaľ dôjde k splneniu podmienok odôvodňujúcich vylúčenie správcu z výkonu správcovskej činnosti podľa ust. § 4 ods. 4 zákona o správcoch, konkurzný súd v súlade

s ust. § 42 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii... správca odvolá z funkcie, nakoľko mu vo výkone správcovskej činnosti bráni zákonná prekážka.

Ministerstvo ani konkurzný súd nemajú vedomosť o tom, či je správca vylúčený z výkonu správcovskej činnosti (z niektorého z dôvodov uvedených v § 4 zákona o správcoch) až pokiaľ takúto skutočnosť správca konkurznému súdu neoznámí, resp. pokiaľ takúto skutočnosť konkurzný súd nezistí pri následnom výkone dohľadu nad výkonom správcovskej činnosti správcu v príslušnom konaní, v ktorom bol správca ustanovený do funkcie.

Záverom si ministerstvo dovoľuje poukázať na ust. § 36 ods. 1 písm. b) zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade na finančnom trhu..., v zmysle ktorého Národná banka Slovenska v rámci dohľadu nad finančným trhom vedie aktuálne zoznamy a registre... správcov na výkon nútenej správy a zástupcov správcov na výkon nútenej správy nad dohliadanými subjektmi podľa osobitných zákonov.“.

Vyjadrenie okresného súdu z 12. septembra 2018, ako aj vyjadrenie ministerstva spravodlivosti z 29. októbra 2018 ústavný súd zaslal na vedomie a prípadné vyjadrenie právnej zástupkyň sťažovateľky, ktorá vo svojom vyjadrení zo 16. novembra 2018 k predloženým vyjadreniam uviedla, že „... neobsahuje žiadny relevantný právny argument alebo okolnosť skutkovej povahy, spochybňujúce tvrdenie sťažovateľky, že je veriteľkou dlžníka (úpadcu), keďže v rozhodnom čase bola v zmysle predložených zmlúv o poskytovaní právnych služieb majiteľkou pohľadávok voči dlžníkovi, čo zakladá jej vylúčenie podľa § 4 odsek 2 písmeno d) zákona o správcoch.

V otázke splnenia osobitného kvalifikačného predpokladu správcu v prípade konkurzu finančnej inštitúcie k predloženému vyjadreniu predsedu Okresného súdu Košice I a rovnako k vyjadreniu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky uvádzam, že je vždy v možnostiach konkurzného súdu (podľa môjho názoru ide o zákonnú povinnosť, ktorú má súd uskutočniť ex officio) preskúmať otázku toho, či ustanovovaný správca spĺňa osobitné podmienky podľa § 4 odsek 4 zákona o správcoch, a to aj s prihliadnutím na efektívnosť postupu súdu v konkurznom konaní a verejnú dostupnosť informácie o zozname správcov na výkon nútenej správy (viď informácia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o vedení takého registra zo strany Národnej banky Slovenska).

V tomto kontexte je potrebné uviesť, že nemôže byť na ujmu sťažovateľky resp. správcu vo všeobecnosti, že štátne orgány nevytvoria dostatočne efektívne organizačno-technické mechanizmy na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z právnych predpisov...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv neexistujú zásadné odlišnosti (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

V súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti sťažovateľky ústavný súd vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia (čl. 124 ústavy) v súlade so svojou ustálenou judikatúrou považoval za žiaduce zdôrazniť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákona, príp. podzákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Ústavný súd si je vedomý toho, že výklad „podústavného“ práva a jeho aplikácia na jednotlivý prípad je principiálne vecou všeobecného súdu a že o zásahu do tohto procesu zo strany ústavného súdu možno uvažovať len za situácie, keď je napadnuté rozhodnutie alebo postup všeobecného súdu zaťažené takými vadami, ktoré majú za následok porušenie ústavnosti (tzv. kvalifikované vady), k čomu spravidla dochádza vtedy, ak všeobecný súd nezohľadní ústavne akceptovateľným spôsobom (či vôbec) dopad niektorého ústavou zaručeného základného práva (slobody) na posudzovanú vec alebo sa dopustí z hľadiska požiadaviek na spravodlivé súdne konanie z ústavného hľadiska neakceptovateľnej svojvôle, spočívajúcej buď v nerešpektovaní jednoznačne znejúcej kogentnej normy, alebo v zjavnom a neodôvodnenom vybočení zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný, resp. ktorý zodpovedá všeobecne akceptovanému (doktrinálnemu) chápaniu dotknutých právnych inštitútov. Ústavný súd tieto otázky neposudzuje z hľadiska poslania,

ktoré prislúcha všeobecnému súdu, t. j. rozhodovania sporu o právo, resp. poskytovanie ochrany právam a oprávneným záujmom, ale „iba“ vyhodnocuje, či výkladom a aplikáciou „podústavného“ práva všeobecným súdom nedošlo k neústavnému zásahu (porušeniu) do základných práv (slobôd) sťažovateľky.

Požiadavka ústavne súladného výkladu aplikovanej právnej normy sa vzťahuje v celom rozsahu aj na právne skutočnosti predpokladané zákonom č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) a zákonom o správcoch súvisiace s právnym postavením správcu podstaty, so zákonnými predpokladmi jeho ustanovenia a zbavenia funkcie v konkurznom konaní a na výklad súvisiaci s posúdením toho, či tieto právne skutočnosti z ústavného hľadiska boli naplnené (nastali). Posúdenie týchto právnych skutočností a ich interpretácia však nemôžu byť natoľko formalistické, aby sa prostredníctvom nich v konečnom dôsledku nielen zmaril účel požadovanej súdnej ochrany, ale aj zabránilo v prístupe k súdnej ochrane z dôvodov, ktoré nemožno v právnom štáte v žiadnom prípade pripísať na ťarchu účastníkovi konania, ktorý sa tejto ochrany domáha.

Predmetom sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu z 2. mája 2018, ktorým bola sťažovateľka v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. v konkurze (ďalej len „úpadca“), ustanovená za nového správcu podstaty (v poradí tretieho po dvoch odvolaných správcoch), a napadnutým uznesením okresného súdu z 15. mája 2018, ktorým bol zamietnutý jej návrh na odvolanie z funkcie správcu podstaty v predmetnom konkurznom konaní.

Sťažovateľka v sťažnosti vyjadrila v podstatnom nesúhlas s tým, ako okresný súd interpretoval a aplikoval § 4 ods. 4 zákona o správcoch v nadväznosti na § 42 ods. 1 prvú vetu zákona o konkurze a reštrukturalizácii na prejednávajúcu vec, a to predovšetkým s tým, ako dospel k záveru, že nepreukázanie neexistencie kvalifikačného predpokladu správcu

v prípade konkurzu finančnej inštitúcie (úpadcu) z jej strany zakladá bez ďalšieho nepochybný záver pre konkurzný súd, že tento správca spĺňa zákonom požadované predpoklady na výkon správcovskej činnosti, a preto absentujú dôvody pre jeho vylúčenie z funkcie správcu v predmetnej veci.

Druhá námietka sťažovateľky súvisí s jej argumentáciou založenou na tvrdení, že mala byť vylúčená z funkcie správcu z dôvodov uvedených v § 4 ods. 2 písm. d) zákona o správcoch, t. j. z dôvodu, že „je veriteľom alebo dlžníkom dlžníka, alebo osoby spriaznenej s dlžníkom“, resp. v § 4 ods. 2 písm. h) zákona o správcoch, t. j. z dôvodu, že „je s dlžníkom v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor“ (ďalej aj „námietka zaujatosti“), pričom existenciu dôvodov svojej zaujatosti preukazovala konkrétnymi skutočnosťami vo svojom návrhu na odvolanie z funkcie správcu, ktorý adresovala okresnému súdu, a poukazuje na nich aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu.

Kľúčové sťažnostné námietky sťažovateľky svojou podstatou nesmerujú len proti formalistickému posudzovaniu otázky zákonnosti (ne)vylúčenia správcu z výkonu správcovskej činnosti konkurzným súdom, ale majú podľa názoru ústavného súdu nepochybne aj ústavný rozmer z hľadiska jeho dopadu na základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd sa preto pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľky sústredil predovšetkým na skúmanie, či výklad a následná aplikácia relevantných procesných noriem konkurzného práva v predmetnom konkurznom konaní nevyvolali z ústavného hľadiska neakceptovateľný zásah do ústavou garantovaných práv sťažovateľky, ktorých porušenie preskúmanou sťažnosťou namieta.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľky a priložených listín, podrobného vyjadrenia okresného súdu a vyjadrenia ministerstva spravodlivosti k sťažnosti a z informácií získaných nahliadnutím do konkurzného spisu ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu sp. zn. 31 K 28/2017 z 23. januára 2018, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 20/2018 z 29. januára 2018, v právnej veci navrhovateľa – dlžníka Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka.

Za správcu podstaty bola ustanovená [REDAKOVANÉ]. Vzhľadom na to, že okresný súd na základe jej návrhu považoval za preukázané, že v súlade s § 4 ods. 1 zákona o správcoch bola menovaná vylúčená z výkonu správcovskej činnosti úpadcu (okresný súd mal pochybnosti o jej nezáujatosti vzhľadom na preukázaný podnikateľský vzťah medzi správcom a osobou spriaznenou s úpadcom, pozn.), uznesením sp. zn. 31 K 28/2017 z 5. marca 2018 okresný súd odvolal [REDAKOVANÉ] z funkcie správcu podstaty a ustanovil nového správcu [REDAKOVANÉ].

Na návrh v poradí druhého ustanoveného správcu argumentujúceho svojimi zdravotnými dôvodmi brániacimi mu v riadnom výkone správcovskej činnosti okresný súd uznesením sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018 odvolal správcu podstaty [REDAKOVANÉ], dospejúc k záveru, že ustanovený správca nespĺňa zákonné predpoklady na výkon správcovskej činnosti. Zároveň napadnutým uznesením okresný súd ustanovil sťažovateľku za nového správcu podstaty (v poradí už tretieho) „z dôvodu plynutia zákonných lehôt a z dôvodu, že došlo k odvolaniu ustanoveného správcu podstaty pred konaním prvej schôdze veriteľov... na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov zo zoznamu správcov podstat v obvode Krajského súdu v Košiciach... nakoľko by inak nebolo možné vo vyhlásenom konkurze pokračovať“.

V súvislosti s posudzovaním sťažnostných námietok sťažovateľky sa žiada zdôrazniť, že v predmetnom konkurznom konaní je úpadca právnickou osobou podnikajúcou v oblasti poisťovníctva, a teda subjektom, ktorý podlieha osobitnému právnemu režimu podľa zákona o poisťovníctve.

Prekážky, ktoré bránia fyzickej alebo právnickej osobe vo výkone funkcie správcu konkurznej podstaty, sú explicitne a taxatívny spôsobom ustanovené v zákone o správcoch (§ 4 zákona o správcoch).

Podľa § 4 ods. 1 zákona o správcoch je správa vylúčený z výkonu správcovskej činnosti, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, v ktorej vykonáva správcovskú činnosť, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o správcoch je správca vylúčený z výkonu správcovskej činnosti vždy, ak

- a) je spriaznenou osobou veriteľa prihlásenej pohľadávky,
- b) je spriaznenou osobou dlžníka,
- c) s ním spriaznená osoba je spriaznenou osobou dlžníka alebo osoby, ktorá je spriaznenou osobou dlžníka,
- d) je veriteľom alebo dlžníkom dlžníka alebo osoby spriaznenej s dlžníkom,
- e) s ním spriaznená osoba je veriteľom alebo dlžníkom dlžníka alebo veriteľom alebo dlžníkom osoby spriaznenej s dlžníkom,
- f) v posledných troch rokoch zabezpečil záväzky dlžníka,
- g) v posledných troch rokoch s ním spriaznená osoba zabezpečovala záväzky dlžníka alebo záväzky s dlžníkom spriaznenej osoby,
- h) je s dlžníkom v súdnom alebo inom konaní, v ktorom sa má rozhodnúť ich spor,
- (i) poskytol dlžníkovi vklad alebo sa podieľal na jeho podnikaní alebo zisku, alebo má akékoľvek práva alebo povinnosti k cennému papieru, s ktorým sú spojené práva alebo povinnosti dlžníka,
- j) poskytol dlžníkovi audítorské služby alebo právne služby,
- k) s ním spriaznená osoba v posledných troch rokoch poskytla dlžníkovi audítorské služby alebo právne služby,
- l) v posledných troch rokoch prijal od dlžníka dar alebo inú výhodu,
- m) v posledných dvoch rokoch bol zamestnancom dlžníka,
- n) v posledných dvoch rokoch bola s ním spriaznená osoba vedúcim zamestnancom dlžníka.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o správcoch, ak ide o banku, inštitúciu elektronických peňazí, obchodníka s cennými papiermi, správcovskú spoločnosť, poisťovňu, zaistovňu, dôchodkovú správcovskú spoločnosť, doplnkovú dôchodkovú spoločnosť alebo o pobočku

obdobnej zahraničnej finančnej inštitúcie, správca je vylúčený z výkonu správcovskej činnosti aj vtedy, ak nespĺňa požiadavky podľa osobitného predpisu na správcu pre výkon nútenej správy.

Zákonná povinnosť vyžadovať od správcov podstaty splnenie osobitných predpokladov (§ 148 ods. 3 až 5 v spojení s § 24 zákona o poisťovníctve) pre výkon správcovskej činnosti vyplývajúca z § 4 ods. 4 zákona o správcoch je *prima facie* zrejma a rovnako tak je zjavné, že ak ustanovený správca nespĺňa tieto osobitné predpoklady, tak to zakladá zákonný dôvod na vylúčenie správcu z výkonu funkcie správcu podstaty príslušným konkurzným súdom.

Podľa § 40 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii správcu v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením; za správcu môže ustanoviť len osobu zapísanú do zoznamu správcov. Súd ustanoví správcu na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom; to neplatí, ak ide o ustanovenie správcu na návrh schôdze veriteľov.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o správcoch, zoznam správcov je verejný zoznam zákonom ustanovených údajov o správcoch. Zoznam správcov vedie ministerstvo spravodlivosti.

Podľa § 20a zákona o správcoch, ak osobitný predpis (§ 40 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii) ustanovuje, že správcu súd ustanoví na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom, pre náhodný výber platia tieto pravidlá:

a) konkurznom konaní voči právnickej osobe sa náhodný výber uskutoční iba zo správcov, ktorí majú zriadenú kanceláriu v obvode krajského súdu, v ktorom sídli príslušný konkurzný súd, a sú zaradení do oddielu konkurzných správcov pre právnické osoby; ak by sa náhodný výber pre takéto konanie mal uskutočniť z menej ako troch správcov, uskutoční sa aj zo správcov podľa písmena b),

b) v konkurznom konaní voči fyzickej osobe a v konaní o oddlžení sa náhodný výber uskutoční iba zo správcov, ktorí majú zriadenú kanceláriu v obvode krajského súdu,

v ktorom sídli príslušný konkurzný súd, a sú zaradení do oddielu konkurzných správcov pre fyzické osoby; ak by sa náhodný výber pre takéto konanie mal uskutočniť z menej ako troch správcov, uskutoční sa aj zo správcov podľa písmena a).

Ústavný súd nemá dôvod spochybňovať význam generovania správcu (náhodným výberom) zo zoznamu správcov v posudzovanom konkurznom konaní (v súlade s čl. 12 ods. 4 inštrukcie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 2/2006 o postupe súdov pri zverejňovaní agendy v konkurznom konaní), ale zároveň zdôrazňuje, že v tomto procese je nevyhnutné brať na zreteľ aj zákonom ustanovené požiadavky na odbornú spôsobilosť správcu pre výkon nútenej správy. Ak správca nedisponuje zákonom požadovanou odbornou spôsobilosťou (nesplňa požiadavky podľa zákona o poisťovníctve na správcu pre výkon nútenej správy), tak sa príslušný konkurzný súd nemôže dovolávať na prezumpciu splnenia zákonom požadovaných odborných predpokladov na výkon správcovskej činnosti u dotknutého správcu.

V posudzovanom prípade okresný súd podľa názoru ústavného súdu neinterpretoval už citované zákonné ustanovenia na vec sťažovateľky ústavne konformným spôsobom, pričom jeho závery vyslovené v napadnutých uzneseniach sú v rozpore s účelom a so zmyslom aplikovaných právnych noriem.

Vzhľadom na požiadavky vyvoditeľné zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnuté uznesenia rozhodnutia okresného súdu z ústavného hľadiska neobstoja. Okresný súd totiž v predmetnom konkurznom konaní pri vyhlásení konkurzu reflektoval skutočnosť, že úpadcom je subjekt – poisťovňa, a teda, že generovaný a následne ustanovený správca musí spĺňať oproti tzv. „bežným konkurzom“ aj podmienku definovanú v § 4 ods. 4 zákona o správcoch v spojení s § 148 ods. 3 až 5 zákona o poisťovníctve. Na druhej strane však okresný súd pri ustanovovaní sťažovateľky za správcu podstaty v predmetnom konkurznom konaní požiadavku vyplývajúcu z § 4 ods. 4 zákona o správcoch v zásade nechal bez povšimnutia a bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia zodpovedajúceho označeným zákonným ustanoveniam vymenoval sťažovateľku za správcu podstaty úpadcu. Ústavný súd zdôrazňuje, že bolo

povinnosťou okresného súdu aj bez návrhu skúmať, či sťažovateľka spĺňa zákonom ustanovené odborné predpoklady na výkon funkcie správcu úpadcu. Okresný súd sa bez ústavne akceptovateľného odôvodnenia (napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že ministerstvo spravodlivosti „žiadnym spôsobom neviduje, ktorí zo správcov zapísaných do zoznamu správcov vedenom ministerstvom v zmysle § 20 zákona č. 8/2005 Z. z... zároveň splňajú zákonné predpoklady na účely výkonu nútenej správy v zmysle ust. § 148 ods. 3, 4 a 5 zákona o poisťovníctve“) v podstate uspokojil s tým, že správcu, ktorého vygeneruje generátor spravovaný ministerstvom spravodlivosti, vyberie náhodným výberom aj v prípade konkurzného konania vedeného na majetok úpadcu takého správcu, ktorý spĺňa všetky zákonné požiadavky na výkon funkcie správcu.

Ústavný súd nemôže prehliadať pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľky právne relevantné požiadavky zákona o konkurze a reštrukturalizácii a zákona o správcoch na ustanovenie správcu v konkurznom konaní. Zo zákona totiž zjavne vyplýva povinnosť príslušného konkurzného súdu (v posudzovanom prípade okresného súdu) v súčinnosti s ministerstvom spravodlivosti zabezpečiť dodržiavanie právnej úpravy ustanovovania správcov v súlade so zákonom ustanovenými odbornými predpokladmi. Skutočnosť, že ministerstvo spravodlivosti neviduje zoznam správcov spĺňajúcich zákonné predpoklady na účely výkonu nútenej správy v zmysle § 148 ods. 3 až 5 zákona o poisťovníctve, nemôže byť interpretovaná a aplikovaná na ťarchu sťažovateľky. Ústavný súd sa v posudzovanej veci teda stotožňuje s právnym názorom sťažovateľky vysloveným v sťažnosti, že nemôže byť na jej ujmu, resp. správcu vo všeobecnosti, že štátne orgány nevytvoria dostatočne efektívne organizačno-technické mechanizmy na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z platných právnych predpisov.

V kontexte posudzovanej veci ústavný súd považuje za vhodné poukázať aj na skutočnosť, že sťažovateľka formuluje výhrady aj k argumentácii okresného súdu o tom, že účelovo interpretovala dotknuté ustanovenia zákonných predpisov, aby sa tým (údajne) vyhla výkonu funkcie správcu v predmetnom konkurznom konaní, pričom tieto „údajné“ úvahy sťažovateľky okresný súd kvalifikoval ako pokus o zneužitie práva. Sťažovateľka argumentuje, že sa obrátila na okresný súd s dôverou ako na orgán verejnej

moci poskytujúci jej právam ochranu, pričom sa nebráni výkonu správcovskej činnosti ako takej, ale zdôvodňuje záujem chrániť sa (z hľadiska nesplňania požiadavky podľa osobitného predpisu na správcu pre výkon nútenej správy v konkurznom konaní na majetok finančnej inštitúcie, pozn.) pred uložením takých právnych povinností, na plnenie ktorých nespĺňa zákonom ustanovené odborné predpoklady.

Podľa sťažovateľky nezohľadnenie osobitnej požiadavky na správcu v predmetnom konkurznom konaní je vadou, ktorou je zaťažené napadnuté uznesenie okresného súdu z 2. mája 2018, ako aj napadnuté uznesenie z 15. mája 2018, keďže ide o zákonnú podmienku, na ktorú je súd povinný prihliadnúť a zohľadňovať *ex offio* pri vymenovaní správcu, ako aj v každom ďalšom štádiu konkurzného konania.

Podľa názoru ústavného súdu sa okresný súd v predmetnom konkurznom konaní dopustil ústavne neakceptovateľného pochybenia, keď sa namiesto verifikácie zákonných predpokladov sťažovateľky pre jej ustanovenie do funkcie správcu úpadcu rozhodol arbitrárne, a to už pri jej ustanovovaní do funkcie správcu (napadnuté uznesenie z 2. mája), ako aj pri rozhodovaní o jej návrhu na odvolanie z funkcie správcu (napadnuté uznesenie z 15. mája 2018). Ústavný súd zdôrazňuje, že za nesplnenie alebo porušenie zákonom ustanovenej povinnosti okresného súdu treba považovať aj taký jeho postup, ktorý nerešpektuje povinnosti vyplývajúce mu zo zákona. Toto východisko nadobúda ešte závažnejší rozmer v tom kontexte, že okresný súd sa nedostatok svojho zisťovania o odbornej spôsobilosti sťažovateľky na výkon funkcie správcu úpadcu usiloval bez ústavne akceptovateľného odôvodnenia neodôvodnene pričítať na ťarchu sťažovateľky. Bez ambície uzavrieť, či sťažovateľka ako generátorom vygenerovaný správca v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu spĺňa, resp. nespĺňa zákonom požadované predpoklady na výkon správcovskej činnosti, ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci okresný súd rozhodol o nevyhlúčení sťažovateľky z výkonu správcovskej činnosti ústavne neakceptovateľným a neudržateľným spôsobom.

Vzhľadom na uvedené právne závery ústavný súd už nepovažoval za potrebné podrobnejšie vyhodnocovať opodstatnenosť druhej námietky sťažovateľky založenej

na tvrdení, že mala byť vylúčená z výkonu funkcie správcu aj z dôvodov uvedených v § 4 ods. 2 písm. d) a h) zákona o správcoch na základe konkrétnych skutočností predložených okresnému súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že pri rigoróznom výklade označených ustanovení zákona o správcoch by objektívne existovali dôvody na odvolanie sťažovateľky z funkcie správcu aj z dôvodov uvedených v § 4 ods. 2 písm. d) a h) zákona o správcoch. Na druhej strane vzal na vedomie, že okresný súd sa s touto námietkou v napadnutom uznesení z 15. mája 2018, ako aj vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľky adresovanom ústavnému súdu podrobne zaoberal, pričom závery, ku ktorým v tejto súvislosti dospel, by (aj vzhľadom na načrtnutie možných spôsobov riešenia objektívne existujúceho konfliktu záujmov medzi sťažovateľkou ako správcou úpadcu na jednej strane a sťažovateľkou ako veriteľkou úpadcu a tiež ako právnu zástupkyňou iných veriteľov úpadcu na strane druhej) podľa názoru ústavného súdu samy osebe nebolo možné kvalifikovať ako pochybenie ústavnej intenzity, na základe ktorého by ústavný súd mohol vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. V spojení s pochybeniami súvisiacimi s opomenutím okresného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom verifikovať odborné predpoklady sťažovateľky na výkon funkcie správcu úpadcu v zmysle § 4 ods. 4 zákona o správcoch v spojení s § 148 ods. 3 až 5 zákona o poisťovníctve však načrtnuté pochybenia vyznievajú na podporu kľúčového záveru ústavného súdu, podľa ktorého okresný súd uznesením sp. zn. 31 K 28/2017 z 2. mája 2018 a uznesením sp. zn. 31 K 28/2017 z 15. mája 2018 porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Keďže ústavný súd vyslovil, že napadnutými uzneseniami okresného súdu boli porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil napadnuté uznesenia okresného súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a vrátil mu vec na ďalšie konanie pre účely opätovného prerokovania a rozhodnutia (bod 2 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd s ohľadom na uvedené osobitne zdôrazňuje, že v ďalšom postupe bude okresný súd viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými najmä v II. časti tohto nálezu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Okresný súd bude tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 56 ods. 7 zákona o ústavnom súde).

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu jej právneho zastúpenia Advokátskou kanceláriou Bröstl & Čentík s. r. o., Rázusova 1, Košice, v konaní pred ústavným súdom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti z 9. júla 2018). Za dva úkony vykonané v roku 2018 patrí odmena v sume dvakrát po 153,50 € a režijný paušál v sume dvakrát po 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH (65,08 €), pretože právna zástupkyňa je platcom DPH. Priznaná úhrada trov konania pre sťažovateľku predstavuje celkovú sumu 390,50 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde).

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2018